

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Emila Bdžocha a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **R. H. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi** podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. o dovolaní obvineného, podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. N. K., proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. apríla 2010, sp. zn. 5To 8/2010, na neverejnom zasadnutí 14. októbra 2014 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného R. H. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Košice II z 1. októbra 2009, sp. zn. 3T 129/2007, bol obvinený R. H. uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 ~~písm. a/~~, písm. c/, písm. d/ Tr. zák.

na tom skutkovom základe, že

v K. od začiatku r. 2006 do 23. marca 2007 za účelom získania finančných prostriedkov v byte u H. V. na N. č. X., v ubytovni K. na ul. K., v ubytovni B. na ul. T. vyrábal a prechovával pseudoefedrín, ktorý získaval extrahovaním z liekov, napr. Modafenu následne ho predával ako pervitín rôznym osobám na území mesta Košíc v cene od 300 – 500 Sk/9,96 - 16,60 €/za jednu dávku.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 5,5 (päť a pol) roka.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol obvinený pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. bolo obvinenému uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Na podklade odvolania obvineného voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. apríla 2010, sp. zn. 5To 8/2010, podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil a sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od začiatku roka 2006, až do 23. marca 2007 za účelom získania finančných prostriedkov na rôznych miestach v K., a to v byte u H. V., na ul. N.. X., v turistickej ubytovni K. na ul. K. č. 16/A, v ubytovni B. na ul. T. č. X. vyrábal, prechovával a predával vo väčšom množstve omamné a psychotropné látky, a to pervitín, ktorý odpredával náhodným osobám v cene od 300 do 500 Sk (9,96 až 16,60 €) za jednu dávku a zároveň v uvedenom období prechovával predmety určené na výrobu omamných a psychotropných látok.

Za to mu bol podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného R. H. ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom zvolenej obhajkyne dovolanie obvinený R. H..

Obvinený v ňom a v jeho doplnkoch uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ a § 374 ods. 3 Tr. por. Podľa jeho názoru rozhodnutiam súdov

obidvoch stupňov predchádzalo konanie, v ktorom bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a dôkazy, na podklade ktorých súdy rozhodli, neboli vykonané zákonným spôsobom, zistený skutok bol nesprávne právne posúdený, a to v jeho neprospech, krajský súd pri ukladaní trestu neprihliadol na ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák. a nebolo aplikované zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., napriek tomu, že pre takýto postup boli splnené zákonné podmienky.

Naplnenie uvedených dovolacích dôvodov videl obvinený v nasledovných skutočnostiach.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nemal v zmysle § 2 ods. 14 Tr. por. možnosť riadne uplatniť svoje práva obvineného zaručujúce mu kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní a nemohol náležite uplatniť právo obhajoby podľa § 2 ods. 9 a nasledujúce Trestného poriadku. V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 248/2007 (ďalej len ústavný súd) a str. 11 Nálezu ústavného súdu č. III. ÚS 34/2007 ako aj povinnosť súdu v trestnom konaní zabezpečiť účastníkom konania spravodlivú súdnu ochranu podľa čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústava) a predovšetkým podľa čl. 17 a čl. 46 až 50 ústavy ako aj čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor). Podľa názoru obvineného v namietanom súdnom konaní nedošlo k splneniu týchto záruk (napr. v odvolacom konaní, v ktorom mu bol uložený trest, ktorý bol zásadným spôsobom zmenený v jeho neprospech a nemal možnosť riadne a včas uplatniť práva obvineného a obhajoby).

Dokazovaním vykonaným v priebehu trestného stíhania nebolo spoľahlivo preukázané, že spáchal skutok, z ktorého bol uznaný vinným a so zreteľom na ustanovenie § 119 ods. 2 Tr. por. konštatoval, že dôkazy, na podklade ktorých bol uznaný za vinného, neboli vykonané zákonným spôsobom. Ide o nepravdivé tvrdenia osôb závislých na omamných a psychotropných látkach jedoch a prekurzoroch, ktorých cieľom bolo sa na jeho ujmu vyvinieť. Konkrétne namietol výpovede svedkov M. B., D. Č. a R. P.. Svedok B. pred súdom vypovedal, o vyhrážkach policajtov v prípade, ak nebude svedčiť v jeho neprospech, svedkyňa Č. tvrdila, že pred obidvoma výsluchmi v prípravnom konaní fajčila marihuanu a svedok P. na súde vypovedal pod vplyvom alkoholu a pervitínu a na polícii nevypovedal to, čo podpísal a výpoveď prečítanú prokurátorom na hlavnom pojednávaní počul prvý raz.

Vykonané dôkazy hodnotil zo svojho uhla pohľadu, namietol rozsah a spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov (najmä výpoveď svedka S. S.) a správnosť zistenia skutkového stavu veci.

Krajskému súdu vytkol, že pri ukladaní trestu nevzal do úvahy fikciu neodsúdenia, t. j. že sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený a ako priťažujúcu okolnosť posúdil podmiennečné odsúdenie a jeho osvedčenie, neprihliadol na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 2 Tr. zák.), napriek splneniu zákonných podmienok nepoužil ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody a skôr vytýkané nedostatky v odvolacom konaní neodstránil.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd vyslovil porušenie zákona a aby napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a tomuto súdu prikázal, aby vec potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Košice II.

V písomnom podaní doručenom Okresnému súdu Košice II 4. apríla 2014 okresný prokurátor uviedol, že uplatnené dovolacie dôvody nie sú podľa jeho názoru v posudzovanom prípade splnené, pretože obvineného v priebehu celého trestného konania zastupoval splnomocnený obhajca, ktorý postupoval v súlade s § 44 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a tvrdenia obvineného vo vzťahu k uplatneným dovolacím dôvodom označil za účelové, ktorých zmyslom je dosiahnuť zmenu rozsudku a podstatné skrátenie trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.),

v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolanie súčasne splňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por. ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak

- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenie neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. g/ Tr. por. možno uplatniť len v prípade, ak dôjde k porušeniu zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie jednotlivých dôkazných prostriedkov.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že išlo o iný trestný čin, alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Potrebné je však uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti.

V predmetnej veci ani k jednému z uvedených prípadov zásadného porušenia práva na obhajobu (obvinený v podanom dovolaní v tomto smere nič ani nenamietal a porušenie tohto práva vyvodzoval z nedodržania zásady tzv. rovnosti zbraní na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu a absencie náležitého uplatnenia práva na obhajobu, z rozsahu vykonaného dokazovania a zo spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov) nedošlo. Obhajca obvineného bol v priebehu trestného konania prítomný pri vykonaní všetkých dôkazov významných pre posúdenie viny obvineného, na tomto procese sa aktívne zúčastňoval, krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vyrovnal s obhajobnými námietkami obvineného, podrobne vysvetlil, na podklade akých úvah dospel k záveru o vine obvineného a akými úvahami sa riadil pri právnom posúdení jeho konania, t. j. preskúmateľným spôsobom dal jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Právo na obhajobu obvineného žiadnym spôsobom porušené nebolo ani na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu. Krajský súd na verejnom zasadnutí žiadne dôkazy vo vzťahu k obvinenému nevykonával a o vine a treste obvineného sám rozhodol na podklade ustanovenia

§ 322 ods. 3 Tr. por. v prítomnosti obvineného a jeho obhajcu pri dodržaní všetkých relevantných ustanovení uvedených v Trestnom poriadku.

Taktiež dôkazy, na podklade ktorých súd rozhodol o vine obvineného, boli vykonané v súlade so zákonom. Ani v tomto smere obvinený v podanom dovolaní konkrétne neuviedol aké ustanovenie Trestného poriadku bolo pri vykonaní toho ktorého dôkazu porušené, ale len všeobecne namietal nezákonnosť vykonaných dôkazov s poukazom na ich nepravdivý obsah, rozsah a spôsob ich hodnotenia a tieto hodnotil zo svojho uhla pohľadu a namietal správnosť zistenia skutkového stavu veci. Ako najvyšší súd už skôr uviedol, pri ich vykonávaní v prípravnom konaní aj na hlavnom pojednávaní bola navyše prítomná práva znalá osoba chrániaca záujmy obvineného, obhajca obvineného, a to aj vrátane výsluchu a zápisu výpovedí tých svedkov, na ktoré ako na nezákonné poukázal obvinený v podanom dovolaní.

Správne a v súlade so zákonom postupoval krajský súd aj pri úvahách o právnom posúdení konania obvineného, pretože obvinený neoprávnene vyrábal, predával a prechovával po akúkoľvek dobu omamnú, psychotropnú látku alebo prekurzor a uvedený čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a tým naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Tomuto právnomu posúdeniu zodpovedá aj znenie ustáleného skutku v skutkovej vete napadnutého rozsudku, ktorá obsahuje všetky zákonné znaky uvedeného trestného činu.

Nesprávne a stavu veci nezodpovedajúce sú aj dovolacie námietky obvineného vo vzťahu k porušeniu ustanovení Trestného zákona krajským súdom pri ukladaní trestu. Obvinenému bol uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby (10 – 15 rokov) a zo žiadnych skutočností uvedených v napadnutom rozsudku nevyplýva záver, že krajský súd sa pri ukladaní trestu riadil úvahami, na ktoré poukázal obvinený v podanom dovolaní. Takéto úvahy krajského súdu z napadnutého rozsudku nevyplývajú a so zreteľom na výšku trestu a právne posúdenie konania obvineného ani neprichádzali do úvahy (§ 38 ods. 3, ods. 4 Tr. zák.).

Rovnako tak sú nesprávne aj dovolacie námietky obvineného o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody, pretože vykonaným dokazovaním neboli vo vzťahu okolnostiam prípadu alebo pomerom obvineného preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by postup pre aplikáciu tohto ustanovenia (§ 38 ods. 1 Tr. zák.) odôvodňovali a tieto v podanom dovolaní napokon neuviedol ani sám obvinený.

Pokiaľ ide o dovolacie námietky obvineného týkajúce sa správnosti a rozsahu zisteného skutkového stavu a hodnotenia vykonaných dôkazov najvyšší súd ako súd dovolací dôvodnosť týchto neskúmal, pretože na to zo zákona nebol oprávnený. Dovolanie nie je tretím opravným prostriedkom a dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu (napr. neúplnosť skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazov a pod.). Dovolanie preto nie je prostriedkom na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný

V Bratislave 14. októbra 2014

JUDr. Martin P i o v a r t s y , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová